

Tak trochu jiný Louskáček: Nová baletní inscenace NDM je jako úhledně zabalený vánoční dárek

11.11.2022 [Tereza Cigánková](#) [Divadlo](#) [Recenze](#)

<https://www.ostravan.cz/76488/tak-trochu-jiny-louskacek-nova-baletni-inscenace-ndm-je-jako-uhledne-zabaleny-vanocni-darek/>

Na jeviště Divadla Antonína Dvořáka se po delší době vrátil baletní titul, který je neodmyslitelně spojený s adventním a vánočním obdobím. Nová inscenace s názvem Louskáček – Vánoční koleda choreografa Youriho Vámosa však tradiční libreto přetváří do nové, originální podoby. Příběh o Louskáčkovi z pera E. T. A. Hoffmanna odvážně kombinuje s ikonickou povídkou Charlese Dickense, v níž hlavní roli hraje penězi posedlý a Vánoci opovrhující lichvář Scrooge.

[Zvětšit](#)

[obrázek](#)

Shino Sakurado a Takafumi Tamagawa.

Foto: *Sergei Gherciu*

Youri Vámos je znám svým osobitým přístupem ke klasickým baletním dílům. Nevnímá je jako strnulé muzejní útvary, ale naopak jako živou inspiraci lákající k propojení s dalšími elementy, které mohou nabídnout zajímavý kontext i hlubší význam. V případě *Louskáčka – Vánoční koledy*, alespoň dle mého názoru, vyšlo spojení dvou vánočních evergreenů naprosto dokonale. Původní snová pohádka bez komplikovanější dějové linky získala s postavou nenapravitelného (ale nakonec přece jen napraveného) skrblika a misantropa Scrooge silnou hlavní postavu, která zároveň vytvořila prostor pro rozehrání řady komických, dojemných i

poučných situací. Na diváky navíc z jeviště dýchla hřejivá i tajemná atmosféra zasněženého Londýna 19. století, která zarámovala známé variace i velká pas de deux a překvapivě dobře splynula s geniální hudbou Petra Iljiče Čajkovského (nastudování se ujal dirigent *Adam Sedlický*).

Uprostřed Rei Masatomi jako Ďábel. (Foto: S. Gherciu)

Už po prvním zdvihnutí opony se před námi rozpohybuje živý obraz, barevná mozaika z postaviček, které v předvánočním spěchu a shonu prožívají své drobné příběhy – někdo shání krocana k večeři, jiní prodávají oříšky nebo obdivují nové jízdní kolo. Jevišťem se proženou děti i strážníci, a jednotlivé postavy se postupně představí v krátkých, ale technicky poměrně náročných variacích. Sváteční idylu narušuje pouze nevrlý Scrooge, který svou majestátní výškou a výrazným vzhledem jasně dominuje scéně. Radost z Vánoc se ho netýká, zato si však potrpí na vymáhání dluhů a připomínání pohledávek. Když nakonec vyhodí z práce i svého účetního Boba Cratchita a nechá ho tak na Vánoce bez prostředků, mají už na něj všichni vztek. Cratchitova dcera Klárka si mezitím zamiluje loutku Louskáčka a když poprosí Scrooge, aby jí ho daroval, ten loutku ve vzteku rozbije. Tím už překročil všechnu mez a začínají se nad ním stahovat mračna.

Z inscenace Louskáček – Vánoční koleda. (Foto: Sergei Gherciu)

Když večer uloží své milované peníze do trezoru a ulehne do postele, místo klidného spánku ho čeká divoký sen, který mu změní život. Se svými pomocníky si pro něj nejdříve přijde rozmařilý Ďábel a chystá se vzít ho s sebou do pekla. Naštěstí pro Scrooge zasáhne Víla Vánoc a lichvář má možnost se polepšit. Nešťastné Klárce opraví rozbitou loutku a od té chvíle se děj prolne do vánočního snu, jak jej známe z původního libreta Louskáčka. Uvidíme elegantní pas de deux Klárky a Prince-Louskáčka, tanec vloček, národní tance, i nově přidaný výstup Scrooge s dětmi, které si zatančili žáci Baletního studia při Národním divadle moravskoslezském. Jak příběh pokračuje již nebudu prozrazovat, snad jen, že ze snové krajiny se opět vrátíme na londýnské předměstí.

Shino Sakurado a Takafumi Tamagawa. (Foto: S. Gherciu)

U všech členů premiérového obsazení bylo znát velké nasazení jak v taneční, tak i herecké rovině, která je ve Vámosových baletch nepostradatelná. Pomyslný kloubouk dolů patří *Lukasi Zuschlagovi*, který coby Scrooge až na pár výjimek nesešel z jeviště, dokázal se probrat celým repertoárem emocí – od zloby a vzteku přes strach až ke komickým a veselým scénkám – a k tomu prokázal své velmi dobré taneční dovednosti.

Technickou jistotu v sólovém i partnerském tanci potřebovala *Shino Sakurado* jako Klárka a *Takafumi Tamagawa* v roli Prince. Oba své party zvládli výborně, ačkoli premiérová nervozita byla v náročných variacích, zvláště v piruetách, přece jen znát. Roli do sebe zahleděného Ďábla si patřičně užil *Rei Masatomi* a křehkou vílu Vánoc s přehledem zatančila *Laura Moreno Gasulla*.

Laura Moreno Gassula jako Víla Vánoc. (Foto: Sergei Gherciu)

Tady je nutno zmínit, že choreografie, ve které Youri Vámos sice vychází z klasické baletní techniky, ale používá nevšední, velmi rychlé a do hudby precizně vsazené kombinace (jako i civilnější pohyby), je pro tanečníky velkou výzvou. Klade vysoké nároky nejen na techniku, ale i na hudebnost a schopnost sladit se a vzájemně na sebe reagovat. Ostravští taneční se s tímto úkolem poprali velmi dobře a i v kratších, ale choreograficky výživných pasážích (např. tanec strážníků, tanec vloček, „květinový“ valčík nebo tance národů) statečně udržovali synchron a koncentraci.

Z inscenace *Louskáček – Vánoční koleda*. (Foto: Sergei Gherciu)

Baletu však kromě tanečních výkonů vévodila také krásná scénografie *Daniela Dvořáka*. Staroanglické domy, Scroogeovo sídlo i zasněžená krajina s ozdobeným stromem byly zpracovány s jednoduchou elegancí, a bez zbytečné přeplácanosti nebo kýče dokonale navozovaly magickou vánoční atmosféru. Kouzlo na jevišti doplnily kostýmy *Romana Šolce*, které vycházely z dobového oblečení (převážně v prvním jednání), jindy zase odrážely svět fantazie a dalekých krajín. Ačkoli se na nich promítla celá paleta barev, ve střihu převažovala jednoduchost, čistota a důraz na detail.

Inscenace *Louskáček – Vánoční koleda* tedy působí jako krásný vánoční dárek – velký tak akorát, aby potěšil malé i větší diváky, zabalený v oku lahodícím vizuálním i hudebním obalu a skrývající velkou porci kvalitního tance v osobitém autorově stylu, notnou dávku humoru a romantiky i malou kapku hororu. A ostravští diváci se z něj na premiéře náležitě radovali.

Tereza Cigánková